

Hội thảo: Trí thức trẻ với “Đề án Tăng tốc đưa Việt Nam trở thành quốc gia mạnh về công nghệ thông tin”

Ngày 25/11/2009, tại Hà Nội, Hội Trí thức KH&CN Trẻ Việt Nam (VAYSE) và Viện chiến lược Thông tin & Truyền thông (NIICS) trực thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông tổ chức hội thảo đóng góp ý kiến cho “Đề án Tăng tốc đưa Việt Nam trở thành quốc gia mạnh về công nghệ thông tin” do Bộ Thông tin và Truyền thông đang chủ trì xây dựng. Tham dự Hội thảo có đông đảo các nhà khoa học, các trí thức trẻ đến từ các cơ quan, ban, ngành trong nước.

Phát biểu khai mạc Hội thảo, PGS., TS. Phạm Bích San, Phó Tổng thư ký Liên hiệp các Hội khoa học kỹ thuật Việt Nam (VUSTA) nhấn mạnh, công nghệ thông tin (CNTT) hiện có tác động rất mạnh mẽ đến xã hội và đóng vai trò hết sức quan trọng trong các công việc về nghiên cứu, đánh giá thống kê xã hội học. Vì thế, Đề án mà Bộ Thông tin và Truyền thông đang chủ trì xây dựng cần được đánh giá, phản biện toàn diện trên nhiều góc độ.

Theo mục tiêu tổng quát mà Đề án đưa ra, đến năm 2015 “Việt Nam đứng thứ 70 trở lên trong bảng xếp hạng của Liên minh Viễn thông quốc tế (ITU) về CNTT; tổng doanh thu lĩnh vực CNTT chiếm tỷ trọng 17-20% trong GDP; tốc độ tăng trưởng trung bình hàng năm gấp từ 2-3 lần tốc độ tăng trưởng GDP”. Bản Đề án cũng nêu rõ, để đạt được những mục tiêu trên, các nhiệm vụ đặt ra trong quá trình thực hiện cũng hết sức nặng nề.

Tại Hội thảo, nhiều ý kiến đóng góp của các đại biểu đã được trình bày và tranh luận sôi nổi.

Các đại biểu nhất trí rằng, giải quyết các bài toán cho tiếng Việt trên môi trường CNTT là điều mà Việt Nam phải tự làm, và đây là câu chuyện của “Bóng tối dưới chân cột đèn” không được ai nhìn vào, nên Chiến lược Quốc gia về CNTT-TT giai đoạn 2005 – 2010 đã bị thiếu sót. Tuy nhiên, khi công nghệ dịch thuật ở Việt Nam bắt đầu bùng nổ như hiện nay trước nhu cầu hội nhập quốc tế cùng thực tế của ngoại giao số thì vấn đề này càng phải được làm rõ và thậm chí phải là ưu tiên cho “Đề án Tăng tốc”.

Tại Hội thảo nhiều ý kiến cho rằng, thế kỷ XXI sẽ là thế kỷ của công nghệ sinh học và công nghệ sinh học hiện đại sẽ phát triển dựa trên các thành tựu của CNTT. Công nghệ sinh học sẽ là lĩnh vực phát triển rất nhanh trong thế kỷ XXI và là một nước đang phát triển như Việt Nam thì phải hết sức tranh thủ cơ hội tiếp thu những thành tựu mới để nâng cao sức khỏe và trí tuệ cho mình.

Nhìn nhận về những nội dung dự thảo của đề án, có ý kiến cho rằng đề án chưa thể hiện được rõ xem CNTT ở đâu trong tổng thể về khoa học và kinh tế của đất nước. Điều cần phải lưu ý rằng với sự phổ biến của CNTT và Internet, một môi trường trao đổi, mua bán mới đã hình thành và rất nhiều tranh chấp, mâu thuẫn sẽ nảy sinh từ đó. Vì thế, rất cần phải làm rõ vấn đề này và không nên đặt ra mục tiêu là Việt Nam xếp thứ bao nhiêu về CNTT với các nước trên thế giới mà nên đặt ra là như thế nào với ngay

chính các nước trong khu vực. Cụ thể hơn, đề án nên đặt ra những mục tiêu về trình độ ứng dụng CNTT trong các lĩnh vực KHCN và kinh tế.

KHÁNH VÂN

Hội thảo quốc tế "Nghiên cứu và giảng dạy ngôn ngữ, văn hoá Việt Nam - Trung Quốc ở Đông và Đông Nam Á" lần thứ 2

Đây là cuộc hội thảo khoa học do Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội) và Trường Đại học Dân tộc Quảng Tây (Trung Quốc) phối hợp tổ chức, nhằm tạo điều kiện cho các nhà khoa học hai nước và quốc tế gặp gỡ, trao đổi thông tin về tình hình nghiên cứu, giảng dạy, và cũng là dịp trình bày các kết quả nghiên cứu mới nhất của mình về ngôn ngữ, văn hoá hai nước Việt Nam và Trung Quốc.

Hội thảo được tổ chức vào 2 ngày 6 - 7/11/2009 tại Trường Đại học KHXH&NV. Tham gia Hội thảo không chỉ có các nhà nghiên cứu và giảng dạy của hai nước Việt Nam và Trung Quốc, mà còn có các nhà nghiên cứu và giảng dạy quan tâm đến lĩnh vực này, đến từ nhiều nước và vùng lãnh thổ khác, như Thailand, Singapore, Nhật Bản, Hoa Kỳ, Đài Loan.

Có hơn 30 trên tổng số 70 báo cáo khoa học gửi tham luận tại Hội thảo. Các báo cáo đã đề cập đến nhiều vấn đề khác nhau liên quan đến ngôn ngữ, văn hoá của hai nước Việt Nam, Trung Quốc và mối quan hệ về ngôn ngữ, văn hoá Việt – Trung với các nước trong khu vực: từ miêu tả hiện trạng đồng đại, khảo sát diễn tiến lịch sử và giao lưu tiếp xúc đến phương pháp nghiên cứu, giảng dạy, dịch thuật, giao tiếp liên ngữ và liên văn hoá, v.v. .. Các báo cáo được trình bày và thảo luận tại 4 tiểu ban: *Nghiên cứu ngôn ngữ*

và văn hoá Việt Nam; Nghiên cứu ngôn ngữ và văn hoá Trung Quốc; Giảng dạy tiếng Việt và văn hoá Việt Nam; và Giảng dạy tiếng Trung và văn hoá Trung Quốc.

Tại Phiên họp toàn thể có ba tham luận đã được trình bày, là: *Cấu tạo của hệ thống con số trong các ngôn ngữ* (GS., TS. Hoàng Thị Châu); *Từ góc nhìn ngôn ngữ thực phẩm xem giao lưu văn hoá* (GS. Phạm Hồng Quý, Đại học Dân tộc Quảng Tây); *Về Quốc hiệu đời nhà Đinh* (GS., TS. Nguyễn Tài Cẩn).

Nhiều báo cáo thu hút sự chú ý của các nhà nghiên cứu, được thảo luận sôi nổi, như: *Nhận diện yếu tố gốc Hán qua phương pháp so sánh lịch sử* (Hàm Man Tuyết, Đại học Bắc Kinh); *Ứng dụng công nghệ web vào việc giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài* (Hồ Gia Anh Lê, Đại học Quốc gia Singapore); *Áp dụng phương pháp học hợp tác vào việc dạy ngôn ngữ và văn hoá* (Lâm Lí Trí, giảng viên Việt ngữ, Đại học Fullerton, Hoa Kỳ), v.v.....

Qua Hội thảo lần này cho thấy, việc nghiên cứu và giảng dạy ngôn ngữ và văn hóa của Việt Nam ngày càng thu hút được sự chú ý của giới khoa học trên thế giới, nhất là các nước ở Đông Á và Đông Nam Á. Ngày càng có nhiều các Khoa, các Trung tâm trên thế giới lấy việc nghiên cứu Việt Nam (Việt Nam học) và việc giảng dạy tiếng Việt làm đối tượng và phạm vi hoạt động của mình. Được biết, *Hội Giảng dạy tiếng Việt Quốc tế* chính thức được thành lập vào ngày 7/11/2009, có trụ sở tại thành phố Busan, Hàn Quốc, đã thu hút được hơn trăm hội viên tham gia, như là thêm một minh chứng cho nhận xét này.

Theo thoả thuận giữa hai trường đại học, Hội thảo lần thứ 3 dự kiến sẽ được

tổ chức tại Trường Đại học Dân tộc Quảng Tây vào năm 2011.

SƠN DƯƠNG

Hội thảo khoa học quốc tế "Lý luận macxit và thực tiễn thế giới ngày nay"

Từ ngày 14 - 17/12/2009 tại Học viện Chính trị-Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội, đã diễn ra cuộc Hội thảo khoa học quốc tế với chủ đề "Lý luận macxit và thực tiễn thế giới ngày nay". Hội thảo đã thu hút sự tham dự của đông đảo các nhà khoa học trong nước và quốc tế.

Gần 60 tham luận của các nhà khoa học được gửi đến và trình bày tại Hội thảo, tập trung làm rõ bốn chủ đề lớn: Lý luận macxit - lịch sử và hiện tại; CNTB và CNTB toàn cầu hóa; Đặc điểm và xu thế lớn của thời đại ngày nay; và Chủ nghĩa xã hội - thực trạng và triển vọng.

Phát biểu tại Hội thảo GS., TS. Lê Hữu Nghĩa, Giám đốc Học viện cho rằng, trên con đường cải cách, đổi mới, các nước phát triển theo con đường XHCN đã gặt hái được nhiều thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử, song trước mắt vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức. Kiên định và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Marx-Lenin được coi như "cẩm nang thần kỳ," như lời Chủ tịch Hồ Chí Minh, để giải quyết các vấn đề của thực tiễn, nhưng vận dụng như thế nào là sáng tạo mà không phải là giáo điều, dập khuôn hoặc xét lại... vẫn là những vấn đề mà các Đảng lãnh đạo quá trình cải cách, đổi mới cần tiếp tục tìm tòi, nghiên cứu một cách nghiêm túc.

Theo nhiều đại biểu, cùng với sự khẳng định những giá trị khoa học và cách mạng cần nhận thức rõ hơn những

vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Marx trong thế giới đương đại, như về sứ mệnh lịch sử toàn thế giới của giai cấp công nhân hiện đại, về tính tất yếu của sự thay thế CNTB bằng CNXH; về đấu tranh giai cấp và liên minh giai cấp hiện nay, phát triển dân chủ, bảo vệ quyền con người, vấn đề dân tộc, cuộc đấu tranh ý thức hệ và sự phát triển lý luận macxit... trong giai đoạn hiện nay.

Các vấn đề của CNTB hiện đại được các đại biểu tập trung thảo luận như khuynh hướng biến đổi kinh tế và cơ cấu xã hội, về sự phát triển của giai cấp công nhân hiện đại trong lòng CNTB và những vấn đề chính trị xã hội. Các đại biểu cũng cho rằng, một trong những vấn đề lớn mà lý luận Mác-xít hiện đại đang quan tâm là CNXH hiện thực ở giai đoạn cải cách đổi mới sẽ hội nhập thế nào với quá trình toàn cầu hóa đang còn mang đậm tính chất TBCN hiện nay. Những mâu thuẫn và xu hướng vận động của CNTB hiện đại, những đặc điểm của kinh tế thị trường hiện đại, sự chi phối và những giới hạn của CNTB với xu hướng toàn cầu hóa hiện nay cùng vận mệnh của nó trong tương lai...

Hội thảo một lần nữa khẳng định những giá trị, đóng góp của CNXH hiện thực ở Liên Xô và nêu lên những nguyên nhân cùng bài học lịch sử từ sự tan rã của hệ thống XHCN thế giới hai thập niên trước đây... Hội thảo là dịp để các nhà khoa học trao đổi thông tin nghiên cứu về chủ nghĩa Marx trong thế giới ngày nay, khẳng định giá trị, sức sống cũng như vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Marx vào hoàn cảnh lịch sử cụ thể của mỗi nước.

THIỆN KHANG

Toạ đàm: Tuyên truyền văn học, nghệ thuật trên sóng phát thanh, truyền hình

Ngày 22/12/2009, tại Hà Nội đã diễn ra Toạ đàm “*Tuyên truyền văn học, nghệ thuật trên sóng phát thanh, truyền hình*” do Hội đồng Lý luận phê bình văn học nghệ thuật Trung ương tổ chức. Tham dự Toạ đàm có đông đảo các vị đại biểu đến từ cơ quan chủ quản cùng các vị lãnh đạo đại diện cho các hội văn học, nghệ thuật (VHNT), các cơ quan phát thanh, truyền hình (PTTH), báo chí trung ương và địa phương. Toạ đàm được tổ chức với mục đích nêu bật những bài học kinh nghiệm từ thực tế tuyên truyền VHNT trên sóng phát thanh, truyền hình; đồng thời thúc đẩy mối quan hệ gắn bó chặt chẽ giữa Hội đồng Lý luận phê bình VHNT Trung ương và các hội VHNT với các cơ quan phát thanh, truyền hình trong cả nước.

Nhận định về thực trạng tuyên truyền VHNT trên sóng phát thanh truyền hình hiện nay, các đại biểu cho rằng: Trên thực tế, PTTH đã góp phần to lớn đưa VHNT đến với công chúng, nhưng dường như còn chưa khai thác hết tiềm năng vốn có của mình. Chất lượng các chương trình VHNT trên PTTH còn chưa đồng đều, tính định hướng, tính bài bản và tính hệ thống còn chưa rõ ràng... Bên cạnh đó, những vấn đề nổi cộm khác cũng được Toạ đàm thẳng thắn nhìn nhận, đó là: thời lượng phát sóng các chương trình VHNT còn ít; tình trạng mất cân đối về tỷ lệ các lĩnh vực VHNT, thậm chí các loại hình trong một lĩnh vực; văn nghệ sĩ còn thiếu chủ động trong việc tham gia các chương trình VHNT trên PTTH; sự chi phối quá lớn của các nhà tài trợ cùng với những chương trình quảng cáo; trình độ của các phóng viên, biên tập viên còn

chưa theo kịp với yêu cầu của công chúng; việc xây dựng và bồi dưỡng đội ngũ những người quản lý, thực hiện các chương trình này còn chưa được quan tâm đúng mức;...

Để khắc phục được những tồn tại trên đây, theo các đại biểu, các đài PTTH từ Trung ương đến địa phương cần có những điều chỉnh về chương trình, nội dung, thời lượng, thời gian và thời điểm phát sóng phù hợp dành cho VHNT. Đồng thời, cần quan tâm bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ phóng viên, biên tập viên để có được những chương trình phát sóng có chất lượng, hướng tới nâng cao tính chuyên nghiệp của các tác phẩm VHNT.

Bên cạnh đó, mối quan hệ giữa các đài PTTH với văn nghệ sĩ cũng là vấn đề quan trọng được Toạ đàm đặc biệt quan tâm. Sự lỏng lẻo, thiếu thường xuyên và thiếu bền vững trong mối quan hệ này chính là nguyên nhân dẫn đến tình trạng các chương trình VHNT còn xa rời những vấn đề sống còn của đất nước và chưa theo kịp với thực tiễn. Vì vậy, thời gian tới các đài PTTH cần tăng cường phối hợp chặt chẽ với Hội đồng Lý luận phê bình VHNT Trung ương và các hội VHNT để cùng xác định nội dung và đối tượng tham gia chương trình cho phù hợp.

Những ý kiến, những đề xuất của các đại biểu tại cuộc Toạ đàm sẽ được trình lên Ban Bí thư và Thường trực Chính phủ để tạo nên những thay đổi nhằm khởi sắc các chương trình VHNT trên sóng PTTH, đáp ứng được nhu cầu thưởng thức của công chúng cũng như những mục đích mà các chương trình VHNT hướng tới.

HOÀI PHÚC